

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک زاهدان

دبیرستان دخترانه نمونه دولتی پژوهش

سوالات امتحانی درس : علوم و فنون ۱	پایه : دهم انسانی	کلاس :	تاریخ : ۱۵ / ۱۰ / ۱۴۰۰
نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع : ۷:۳۰	مدت آزمون : ۷۰ دقیقه	نوبت : نیمسال اول
شماره صندلی :	تعداد سوالات : ۲۴	تعداد صفحات :	طراج : مریم اعتمادی
سوالات			ردیف
<p>الف) تاریخ ادبیات و تحلیل متن (۴ نمره)</p> <p>۱ - کدام گزینه ، از ویژگی های شعر دوره سامانی <u>نیست</u> ؟</p> <p>الف) سادگی و روانی کلام</p> <p>ب) توجه به واقعیات ذهنی</p> <p>ج) آوردن تشبیهات واستعاره های گوناگون</p> <p>د) آوردن ترکیب های تازه</p> <p>۲ - در بیت (به دام افتاد روباهی سحرگاه / به روبه بازی اندیشید در راه) کدام یک از نکته های زبانی به وضوح دیده می شود ؟</p> <p>الف) ترکیب سازی</p> <p>ب) کمی واژگان فارسی</p> <p>ج) وجود واژگان کهن</p> <p>د) کاربرد شبکه معنایی</p> <p>۳ - کدامیک از موارد زیر از نکات بر جسته قلمرو زبانی <u>نیست</u> ؟</p> <p>الف) کاربرد (را) به معنی برای</p> <p>ب) کاربردهای کهن واژگان</p> <p>ج) کاربرد نشانه (ان) برای جمع بستن واژه ها</p> <p>د) تضاد میان دو واژه</p> <p>۴ - شعر غنایی با دو شاعر مشهور و قوت واستحکام یافت .</p> <p>۵ - تاریخ الرسل والملوک نوشته و به زبان نوشته شده بود.</p> <p>۶ - چرا به فارسی نو (فارسی دری) هم گفته می شود ؟</p> <p>۷ - ابیات زیر را از نظر قلمرو زبانی و ادبی بررسی کنید.(برای هر قلمرو دو مورد)</p> <p>وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها</p> <p>بی خویشتنم کردی بوی گل و ریحان ها</p> <p>گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل</p> <p>با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها</p> <p>بعد تو روا باشد رفتن به بیابان ها</p> <p>تا عهد تو دربستم عهد همه بشکستم</p>			
<p>ب) زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>۸ - ارزش موسیقایی سجع از همه سجع ها بیشتر و سجع کمتر از دیگر سجع ها است.</p> <p>۹ - واج آرایی برخاسته از صامت ها محسوس تر است یا مصوت ها ؟</p>			
<p>نام و نام خانوادگی دبیر : مریم اعتمادی</p> <p>تاریخ و امضا :</p>			نمره به عدد :

۱۰- کدام عبارت فاقد سجع است ؟

- الف) بامدادان که خاطر باز آمدن بر رای نشستن غالب آمد دیدمش دامنی گل وریحان فراهم آورده:
ب) به رسم قدیم از در درآمد ، چندان که نشاط ملاعت کرد و بساط مداعبت گسترد.
ج) سنگ سراچه دل به الماس آب دیده می سفتم .واین بیت ها مناسب حال خویش می گفتم .
د) صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده بود .

۱۱- در کدام گزینه (واژ آرایی) در مصوت کوتاه دیده می شود ؟

- الف) آن روز که لاله از پی لاله شکفت
برگونه شرق زخم صدساله شکفت
ب) ستون کرد چپ را خم کرد راست
خروش از خم چرخ چاچی بخاست
ج) سنبل و سوسن و سمن هر سوی
سوی گل ها به ساز و سامان است
د) خواب نوشین بامداد رحیل
باز دارد پیاده را ز سبیل
۱۲-در ابیات زیر واژ آرایی و واژه آرایی را بیابید .

- الف) از ننگ چه پرسی که مرا نام ز ننگ است وز نام چه پرسی که مرا نام ز ننگ است
ب) اگر جنگ خواهی و خون ریختن بر این گونه سختی بر آویختن

۱۳- در عبارت (جوانمرد که بخورد و بدهد ، به از عابدی که روزه دارد و بنهد) واژه های و سجع متوازی دارند.

۱۴-نوع سجع را در عبارات زیر بیابید .

- الف)هر که دشمن کوچک را حقیر می شمارد ، بدان ماند که آتش انداز را مهممل می گذارد .
ب) محبت را غایت نیست از بهر آن که محبوب را نهایت نیست .
ج) یک خلعت زیبا ، به از هزار خلعت دیبا .
د) طالب علم ، عزیز است و طالب مال ، ذلیل است .

۱۵- برای واژه ای زیر دو واژه بگذارید که بالاترین ارزش موسیقایی را در میان سجع ها داشته باشد .
نام :

ج) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۶ - تعداد هجاهای کدام مصراج بیشتر است ؟

- الف) از کس طمع خام نداریم خوشیم
ب) به آزار فرمان مده برکسی
ج) می توانی به لطف دستم گیر

۱۷ - مصراج زیر به ترتیب چند مصوت و چند صامت دارد ؟

(چو خواهی که گویی نفس بنفس)

- الف) دوازده چهارده
ب) یازده - سیزده
ج) ده - پانزده
د) یازده - چهارده

۱۸ - در کدامیک از واژگان زیر واژ (ی) مصوت است؟

- الف) میدان
ب) یقه
ج) حیوان
د) میزان

۱۹ - مهمترین عامل پیدایی شعر است و وسیله ادراک وزن ماست .

۲۰ - الگوی هجایی واژه‌ی (خوبان) را بنویسید .

۲۱ - واژه‌های زیر را به هجاهای تشکیل دهنده تجزیه کنید و سپس علامت هر هجا را بگذارید .
آسان : کمال :

۲۲ - مصرع زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید و سپس هر هجا را با علامت خاص خود بنویسید
(اگر هوشمندی به معنی گرای)

د) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۲۳ - آیات زیر را از نظر سه قلمرو بررسی کنید . (ذکر ۲ مورد برای هر قلمرو)

که به ماسوافکنندی همه سایه هما را
علی ای همای رحمت ، توچه آیتی خدا را
به علی شناختم من ، به خدا قسم خدا را
دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین
که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
برو ای گدای مسکین در خانه علی زن

قلمرو زبانی :

قلمرو ادبی :

قلمرو فکری:

۲۴ - حکایت زیر را از نظر قلمرو زبانی و ادبی بررسی کنید .

" روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود . بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی ؟
او گفت : چه کنم آب و گل مرا چنین سرشته اند .

گفت : آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است ."

" گل های اندیشه

اعتصامی

"

تان بارور باد

طراح : مریم اعتصامی	پایه : دهم انسانی	راهنمای سوال امتحان درس : علوم و فنون ۱
	تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	نوبت امتحانی : نیمسال اول

الف) تاريخ ادبيات و تحليل متن ٤ نمره

- ۱ - گزینه ب ۲ - گزینه الف ۳ - گزینه د

۴ - رودکی و شهید بلخی ۵ - محمدبن جریرطبری و به زبان عربی

۶ - چون زبان دربارسازانی بود و محاورات و مکاتبات دولتی آن زمان به زبان دری بوده است .

۷ - قلمرو زبانی : قالب شعر غزل است و کمی واژگان غیر فارسی ، سادگی شعر ، کاربرد شبکه معنایی ، بیشتر واژگان شعر ساختمن ساده دارند.(ذکر دو مورد کافیست)

قلمرو ادبی : بی خویشتنم کردی کنایه از از خود بی خود ، مراعات نظیر بین گل و ریحان و بستان ، تشخیص ، جامه دریدن کنایه از شکوفا شدن ، تضاد ، تکرار (ذکر دو مورد کافیست)

ب) زیبایی شناسی عنمره

- ۸- متوازی - مطرف - صامت ها
 - ۹- گزینه الف - گزینه د
 - ۱۰- گزینه الف
 - ۱۱- گزینه د
 - ۱۲- الف : واژه آرایی نام و ننگ
 - ۱۳- بدهد و بنهد

ب: غايت و نهايت سجع مطرف

د : عزیز و ذلیل سجع متوازن

۱۴-الف: می شمارد و می گذارد سجع متوازی

ج : زیبا و دیبا سجع متوازی

۱۵- کام ، جام ، شام و مشابه اینها

ج) موسیقی شعر عنمره

- ۱۶- گزینه الف ۱۷- گزینه د ۱۸- گزینه ۵ ۱۹- وزن - حواس ما

بيان : صامت + مصوت بلند + صامت

٢٠ - خو : صامت + مصوت بلند

مالی

آسان

U

U

۲۲ - ۱ گر هوش من دی ب مع نی گ رای

U _ U _ U _ U _

د) نقدوتحلیل ۴ نمره

۲۳— زبانی : قالب شعر غزل ، کمی واژگان غیر فارسی ، سادگی شعر ، کاربرد شبکه معنایی ، بیشتر واژگان شعرساده هستند.

ادبی : آرایه هایی همچون تشبیه ، مجاز ، تکرار ، تلمیح ، کنایه و استعاره دارد.

فکری : شاعر در این غزل به توصیف دلاوری ها و شجاعت و عظمت مقام حضرت علی پرداخته است .
برای هر قلمرو ذکر دو مورد کافیست .

۲۴— زبانی : جملات ساده و کوتاه است . واژگان غیر فارسی کم دارد . کاربرد شبکه معنایی

ادبی : آرایه های مراعات نظیر مجاز و تمثیل در این متن دیده می شود.
برای هر قلمرو ذکر دو مورد کافیست .